

PRAMENY A LITERATURA

Prameny

- BOZDĚCH, Václav Robert, *Bombardéry útočí*, Praha 1993.
- BOZDĚCH, Václav Robert – VAŠÁK, J. M. – LANGR, Jaroslav, *Posádka mrtvých. Příběhy letců ze západu*, Praha 1993.
- BUFKA, Vilém, *Bombardér T-2990 se odmlčel*, Praha 1968.
- DOUBEK, Josef – FAITZ, Lubomír, *Joe od třistajedenácté. Životní příběh navigátora 311. čs. bombardovací perutě RAF*, Cheb 2017.
- FAJTL, František, *Létal jsem s třistatřináctkou*, Praha 1991.
- FAJTL, František, *Velel jsem stíhačům. Podle pamětí generála Karla Mrázka*, Cheb 1997.
- FAJTL, František, *Vzpomínky na padlé kamarády*, Praha 1991.
- DREBOTA, Jindřich (ed.), Filip Jánský, *Vzpomínky nebeského jezdce*, Praha 1999.
- JÁNSKÝ, Filip, *Nebeští jezdci*, Praha 1965.
- JÁNSKÝ, Filip, *Zkouška důvěry*, Praha 1985.
- KNAPP, Zdeněk Hanuš, *Mezi nebem a mořem. Zápisky radiotelegrafisty, který létal s 311. čs. bombardovací perutí RAF u Velitelství pobřežního letectva*, Praha 1946.
- KONRÁDOVÁ, Libuše, *Byl jsem letcem RAF*, Praha 2004.
- KORDA, Václav, *Pilotem RAF*, Praha 1992.
- KRÉZEK, Bohumír, *Canso. Osudy čs. letce u kanadského letectva*, Cheb 1993.
- LIŠKUTÍN, Miroslav A., *Bouřlivá oblaka*, Praha 2006.
- McDONALD, Kendall, *Oblaka v ohni*, Praha 1992.
- NOVÁK, Jaroslav – VOTAVA, Jan, *Přisolíme si. Vzpomínky válečného letce Jaroslava Nováka*, Praha 2011.
- OSOLSOBĚ, Jiří, *Zbylo nás devět*, Praha 1989.
- RADOSTA, Petr, *V uniformě RAF*, Praha 1991.
- SLÁDEK, Čestmír, *Osudy palubního střelce*, Praha 1993.

- SLÍPKA, Hugo J., *Ohnivá křídla. Českoslovenští letci očima válečného dopisovatele*, Praha 2018.
- SOBOTKA, Richard, *Zapomenutý hrdina. Dlouhá cesta československého letce plná bojů za vlast, cesta téměř bez vděku a uznání*, Praha 2010.
- ŠIŠKA, Alois, *KX-B neodpovídá*, Praha 1966.
- VILD, Miroslav, *Osud byl mým přítelem*, Praha 1988.
- VANČATA, Pavel – BUŠTÍK, Marian (eds.), *Poslední let Wellingtonu T2624. Válečný deník Sgt Otakara Janůje, radiotelegrafisty 311. bombardovací perutě*, Cheb 2018.
- VANČATA Pavel (ed.), *Letec po hvězdách. Válečný deník Jana Gellnera, legendy RAF a RCAF*, Praha 2009.
- VANČATA, Pavel (ed.), *Z deníku radiotelegrafisty. Unikátní válečný deník Sgt Pavla Tofla, příslušníka 311. čs. bombardovací perutě RAF*, Cheb 2013.

Periodika

- Zpravodaj tělocvičné jednoty Sokol 311. perutě, 1942–1945.*
Naše noviny, 1940–1945.

Internetové zdroje

Paměť národa, biografické rozhovory:

Benjamin Abeles, <https://www.pametnaroda.cz/cs/abeles-benjamin-1925>, citováno dne 13. srpna 2021.

Petr Arton, <https://www.pametnaroda.cz/cs/arton-petr-1922>, citováno dne 16. srpna 2021.

Josef Balejka, <https://www.pametnaroda.cz/cs/balejka-josef-1917>, citováno dne 14. srpna 2021.

Bohumil Dubec, <https://www.pametnaroda.cz/cs/dubec-bohumil-1916>, citováno 2. prosince 2021.

Jaromír Foretník, <https://www.pametnaroda.cz/cs/foretnik-jaromir-1914>, citováno dne 17. srpna 2021.

Petr Gibian, <https://www.pametnaroda.cz/cs/gibian-petr-1922>, citováno dne 20. srpna 2021.

- Jaroslav Hofrichter, <https://www.pametnaroda.cz/cs/hofrichter-jaroslav-1920>, citováno dne 19. srpna 2021.
- Antonín Ladislav Hruška, <https://www.pametnaroda.cz/cs/hruska-antonin-ladislav-1915>, citováno dne 22. srpna 2021.
- Karel Kadlec, <https://www.pametnaroda.cz/cs/kadlec-karel-1916>, citováno 17. listopadu 2021.
- Jiří Pavel Kafka, <https://www.pametnaroda.cz/cs/kafka-jiri-pavel-1924>, citováno 8. prosince 2021.
- Hanuš Korda, <https://www.pametnaroda.cz/cs/korda-hanus-1917>, citováno dne 22. srpna 2021.
- Bohumír Krézek, <https://www.pametnaroda.cz/cs/krezek-bohumir-20030816-0>, citováno dne 15. srpna 2021.
- Oldřich Kulík, <https://www.pametnaroda.cz/cs/kulik-oldrich-1922>, citováno dne 10. prosince 2021.
- Jaroslav Kvaček, <https://www.pametnaroda.cz/cs/kvacek-jaroslav-1912>, citováno dne 12. ledna 2022.
- Tomáš Lom, <https://www.pametnaroda.cz/cs/lom-tomas-1924>, citováno dne 29. října 2021.
- Karel Macháček, <https://www.pametnaroda.cz/cs/machacek-karel-1916>, citováno dne 24. srpna 2021.
- Hugo Mellion, <https://www.pametnaroda.cz/cs/mellion-hugo-1918>, citováno dne 13. října 2021.
- Stanislav Mikula, <https://www.pametnaroda.cz/cs/mikula-stanislav-1918>, citováno dne 26. prosince 2021.
- František Navrátil, <https://www.pametnaroda.cz/cs/navratil-frantisek-1919>, citováno dne 15. prosince 2021.
- Jaroslav Novák, <https://www.pametnaroda.cz/cs/novak-jaroslav-1921>, citováno 12. ledna 2022.
- Arnošt Polák, <https://www.pametnaroda.cz/cs/polak-arnost-1923>, citováno dne 23. srpna 2021.
- Bartoloměj Ranofrej, <https://www.pametnaroda.cz/cs/ranofrej-bartolomej-1914>, citováno 29. prosince 2021.
- Roman Rentka, <https://www.pametnaroda.cz/cs/rentka-roman-1924>, citováno dne 15. ledna 2022.

- Alois Šiška, <https://www.pametnaroda.cz/cs/siska-alois-1914>, citováno dne 3. února 2022.
- Jaroslav Šišpera, <https://www.pametnaroda.cz/cs/sispera-jaroslav-1920>, citováno dne 20. ledna 2022.
- Petr Uruba, <https://www.pametnaroda.cz/cs/uruba-petr-1916>, citováno dne 3. února 2022.
- Jan Wiener, <https://www.pametnaroda.cz/cs/wiener-jan-1920>, citováno dne 20. prosince 2021.
- Adolf Pravoslav Zelený, <https://www.pametnaroda.cz/cs/zeleny-adolf-pravoslav-1914>, citováno dne 3. února 2022.
- Letecké karty čs. příslušníků RAF, <http://www.vuapraha.cz/node/170>, citováno dne 1. ledna 2022.

Odborná a populárně naučná literatura

- ADAMEC, František, *Liberator 995 se nevrátil. 311. československá bombardovací peruť RAF a příběh osmi letců osádky kapitána Otakara Žanty*, Praha 2021.
- BOWMAN, Martin W., *Consolidated B-24 Liberator*, Ramsbury 1998.
- BOWMAN, Martin W., *Deep Sea Hunters. RAF Coastal Command and the War Against the U-Boats and the German Navy 1939–1945*, Barnsley 2014.
- BOWMAN, Martin W., *Flying into the Flames of Hell: Flying with Bomber Command in World War II*, New York 2006.
- BOWMAN, Martin W., *RAF Bomber Command. Reflections on War I. Retaliation. 1939–1941*, Philadelphia 2011.
- CONNELLY, Mark, *Reaching for the Stars. A New History of Bomber Command in World War II*, London – New York 2001.
- CONYERS NESBIT, Roy, *An Expendable Squadron. The Story of 217 Squadron Coastal Command 1939–1945*, Barnsley 2014.
- ČERNÝ, Karel, *Z Vysočiny na křídla RAF*, Havlíčkův Brod 2002.
- DELVE, Ken, *Vickers-Armstrongs Wellington*, Ramsbury 1998.
- DUDA, Zbyněk M., *Velitel stíhacího letectva*, Praha 1993.
- FALCONER, Jonathan, *Bomber Command Handbook 1939–1945*, Phoenix Mill 2003.

- FRANKS, Norman, *Coastal Command's Air War Against the German U-Boat. Rare Photographs from Wartime Archives*, Barnsley 2014.
- HASTINGS, Max, *Velitelství bombardovacího letectva*, Praha 1994.
- HRBEK, Jaroslav – SMETANA, Vít – KOKOŠKA, Stanislav – PILÁT, Vladimír – HOFMAN, Petr, *Draze zaplacená svoboda. Osvobození Československa 1944–1945 I–II*, Praha 2009.
- GUNDERSON, Brian S., Pilot Officer Prune, Royal Air Force. Dutiful but Dumb, in: *Air Power History*, Vol. 37, No. 4, 1990.
- HURT, Zdeněk, *Češi a Slováci v RAF za druhé světové války*, Praha 2005.
- KAUCKÝ, František, *Stíhači ohnivých očí*, Praha 1990.
- kolektiv autorů, *The Vickers Wellington*, Profile Publication 125, Leatherhead nedatováno.
- KRAJČIROVIČ, Jan – KRATOCHVÍL, Lukáš, *Vilda a Jožka Jakš. „... když tento dopis dostanete, tak mě už doma nečekejte“*, Bratčice 2016.
- KUBEC, Václav, *Na troskách wellingtonu. Válečný příběh čs. bombardovacího pilota Václava Procházky*, Praha 2002.
- KUDRNA, Ladislav, *Českoslovenští letci ve Velké Británii a válečné fenomény*, Praha 2006.
- KUDRNA, Ladislav, *Jeden ze zapomenutých mužů. Plukovník letectva Petr Uruba, pilot 311. československé bombardovací perutě, jako průvodce „krátkým“ 20. stoletím*, Praha 2008.
- KUDRNA, Ladislav, *Když nelétali. Život našich letců v Polsku, Francii a Británii za 2. světové války*, Praha 2003.
- KUDRNA, Ladislav, *Na zemi a obloze západní Evropy. Příběh českého letce Stanislava Fejfara*, Praha 2007.
- KUDRNA, Ladislav, *Odhodláni bojovat. Vlastenectví československých letců v průběhu druhé světové války na pozadí válečných a politických událostí*, Praha 2010.
- LOUCKÝ, František, *Mnozí nedoletěli*, Praha 1989.
- MAKOVSKÝ, Radek, *Nad Biskajem čeká smrt. Životní a válečné osudy osmi letců 311. čs. bombardovací perutě a okolnosti jejich tragického letu*, Praha 2013.
- MEILINGER, Phillip S., *Bomber. The Formation and Early Years of Strategic Air Command*, Maxwell 2012.

- MICHL, Jan, *Bitva o Francii. Příčiny porážky Armée de l'Air*, Praha 2011.
- NĚMEČEK, Václav, *Vojenská letadla III. Letadla druhé světové války*, Praha 1977.
- PAJER, Miloslav, *Křídla míří na Německo*, Cheb 1994.
- PAJER, Miloslav, *Nad moři a oceánem. 311. čs. bombardovací peruč v období svého působení u Velitelství pobřežního letectva RAF (červen 1943 – červen 1945)*, Cheb 2000.
- PAJER, Miloslav, *Ve stínu slávy*, Cheb 1992.
- PAJER, Miloslav, Vickers Wellington, in: kol. autorů, *Ilustrovaná historie letectví. Iljušin Il-28. Vickers Wellington. Aero MB-200*, Praha 1987, s. 58–121.
- PAJER, Miloslav, *Wellingtony nad Biskají*, Cheb 1998.
- PLACHÝ, Jiří, Smutný návrat. K problému repatriace ostatků padlých a zemřelých příslušníků čs. zahraniční armády ve Velké Británii po válce do vlasti, in: *Historie a vojenství*, č. 1, 2016.
- PHILPOTT, Bryan, *RAF Bomber Units. September 1939 to June 1942*, Oxford 1977.
- PODHORNÝ, Karel, *FC Zbrojovka Brno (SK Židenice) v nejvyšší české fotbalové soutěži mezi válkami 1933–1939*, bakalářská práce, Brno 2015.
- RADOSTA, Petr, *Noci nad Německem*, Praha 1990.
- RAJLICH, Jiří, *Na nebi hrdého Albionu. Válečný deník československých letců ve službách britského letectva 1940–1945 I–VII*, Cheb 2003–2005.
- RAJLICH, Jiří, *Na nebi sladké Francie. Válečný deník československých letců ve službách francouzského letectva 1939–1945*, Cheb 2008.
- RAJLICH, Jiří – ČERNÝ, Karel, *S Royal Air Force nad Evropou*, Žďár nad Sázavou 2016.
- RYŠÁNEK, Bohumil, *Cesta do neznáma. Z Lipníka přes Cizineckou legii do 311. čs. peruč RAF*, Olomouc 2005.
- ROSS, Hamish, *Svoboda v oblacích. Osudy českého letce RAF Václava Bozděcha a jeho vlčáka Antise*, Praha 2016.
- STEGUROVÁ, Karolína, *I ženy chtěly bojovat. Československé ženy v britských armádních pomocných sborech ATS a WAAF za druhé světové války*, Praha 2021.
- ŠMOLDAS, Zdeněk, *Českoslovenští letci v boji proti fašismu*, Praha 1987.

- ŠVEC, Daniel, *V oblacích i na zemi. Životní příběhy letců z Karlovarského kraje v RAF*, Planá u Mariánských Lázní 2018.
- UHLÍŘ, Jan B., Z pozůstalosti Jiřího Osolsobě, in: *Historie a vojenství* č. 3, 2011.
- VANČATA, Pavel, *Vocelovej. Osudy velitele 311. perutě RAF Josefa Ocelky DFC a jeho bratra, stíhacího pilota Antonína Ocelky*, Cheb 2020.
- VANČATA, Pavel, *Klikař Roger. Životní příběh Jaromíra Bajera radiotelegrafisty a střelce RAF*, Praha 2004.
- VÁVRA, Dušan, *Pilot a zbrojář. Životní osudy pilota Rudolfa Haeringa a zbrojíře Václava Pávka od 311. bombardovací perutě*, Týn nad Vltavou 2006.
- VYDRA, Stanislav, *Proč a zač bojovali*, Neratovice 2006.
- WILSON, Kevin, *Bomber Boys. The Ruhr, the Dambusters and bloody Berlin*, London 2005.
- WILSON, Kevin, *Men of Air. The Courage and Sacrifice of Bomber Command in World War II*, New York – London 2019.
- WORRALL, Richard, *The Italian Blitz 1940–1943. Bomber Command's war against Mussolini's cities, docks and factories*, Oxford 2020.